

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 8C/178/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812219014
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812219014.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35807598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Gröslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Návrh navrhovateľa v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 1502,59 eur z titulu majetkovej škody a sumy 300,52 eur z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Prievidza, pretože tento nerozhodol o jeho žiadosti o udelenie poverenia v exekučnom konaní EX 906/2011 - povinný Z. F. v zákonom stanovenej lehote. Uviedol, že napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, súd o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až dňa 11.4.2011 rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pričom konanie začalo dňa 18.1.2011. K rozhodnutiu súdu vo veci teda došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Navrhovateľ považoval za nesprávny postup exekučného súdu aj to, že spôsobom odporujúcim zákonu, t.j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok vykonal procedúru preskúmania exekučného titulu - rozsudku rozhodcovského súdu. Podľa jeho názoru všeobecný súd, ktorý koná v pozícii exekučného súdu, nie je legitímne schopný vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým, že výsledkom takéhoto rozhodovania je úplná nemožnosť vykonať právo pre veriteľa. Poukázal na to, že existencia rozsudku rozhodcovského súdu, ktorý je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný spôsobuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej a zamedzuje navrhovateľovi iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie istiny s príslušenstvom. Takýto postup exekučného súdu navrhovateľ hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva

zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Navrhovateľ sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Majetková škoda teda predstavuje náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní. Ďalej navrhovateľ v návrhu uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je takej intenzity, ktorá má za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu včas a efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky s príslušenstvom, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá a preto bolo potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Na podporu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ďalej uviedol dôvody: neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv žalobcu vyvolal u členov riadiacich orgánov spoločnosti navrhovateľa a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy určil vo výške 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Navrhovateľ tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne žiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

V návrhu navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti, súd preto predložil spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Prievidza Krajskému súdu v Trenčíne. Uznesením KS Trenčín sp. zn. 17NcC/643/2012-16 zo dňa 6.11.2012 bolo rozhodnuté, že sudkyňa JUDr. Valéria Píšová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 8C/178 /2012. Z dôvodu prerušenia výkonu funkcie sudcu zákonnej sudkyne bola vec pridelená na rozhodovanie náhodným výberom sudkyňi JUDr. Jarmile Schromovej. Krajský súd Trenčín uznesením sp. zn. 17NcC/13/2013-21 zo dňa 16.1.2013 rozhodol, že sudkyňa JUDr. Jarmila Schromová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 8C/178 /2012.

Odporca písomným vyjadrením zo dňa 14.5.2013 zaujal stanovisko k návrhu navrhovateľa. Poukázal na zmatečnosť podania - návrhu na začatie konania, pričom navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Je nepravdivé a klamlivé tvrdenie, že navrhovateľ nemá vedomosť o spisových značkách uvádzaných exekučných konaní, pretože v týchto konaniach bol účastníkom konania. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní bolo jedným z dôvodov, pre ktoré aj Ústavný súd SR odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu. Nie je zrejmý ďalej ani titul nároku na náhradu škody, pretože namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora, namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov, ďalej uvádza aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo sa dá vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Nie je teda zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prieťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie prieťahov v konaní, neuvádza či podal sťažnosť na zbytočné prieťahy predsedovi okresného súdu, resp. ústavnú sťažnosť. Všeobecný súd pritom v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, pretože túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Ďalej odporca namietal, že dňa 23.4.2012 boli doručené odporcovi prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, v ktorých bola obsiahnutá aj žiadosť vo veci, ktorá je predmetom tohto konania. Návrh na súd pritom navrhovateľ podal už dňa 27.9.2012, teda pred uplynutím 6-mesačnej lehoty v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“/. Ide preto o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ pritom napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti tieto nedoplnil, neuviedol dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na prieťahy, ústavné

sťažnosti a nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolveniou, stratou kontaktu s povinným a podobne. Odporca preto ako orgán príslušný na predbežné prerokovanie podaných žiadostí nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný.

Odporca ďalej v písomnom vyjadrení uvádza stanovisko k rozhodnutiu o poverení exekútora po 15-dňovej lehote. Podľa jeho názoru súdna prax už dávnejšie ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou, aby mohli sudy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. S poukazom na príslušné zákonné ustanovenia preto 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule vo veciach, v ktorých bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011. I prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Pokiaľ mal ďalej nesprávny úradný postup spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tento postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z.z. a nemôže ísť

ani o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím okrem iného je nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, čo v danom prípade nebolo splnené. Z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a táto sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Nie je možné logicky predpokladať, že by bol zámer zákonodarcu určiť 15-dňovú lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. K tvrdenej existencii prieťahov v konaniach poukázal ďalej odporca na znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1. 2013. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy, existenciu právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia ESLP, či právoplatného rozhodnutia ÚS SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Otázku, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, je pritom kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR. Odporca ďalej vzniesol námietku premlčania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom keď uviedol, že pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od dourčenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 /t.j. tri roky pred dňom kedy boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku/, vznáša námietku premlčania.

K otázke vyčíslenia škody ďalej odporca poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu dlžníka ako základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, rovnako nepreukázal existenciu právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia a ani nevyožiteľnosť pohľadávky. V tejto súvislosti podľa jeho názoru rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by iba preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom a nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku veci rozhodnutej pre uplatnenie nároku navrhovateľa na súde. Okrem toho navrhovateľ v rámci jeho nároku na majetkovú škodu by musel preukázať jednak to, že ak by uplatnil nárok novým návrhom na súde, tento by bez akýchkoľvek pochybností požadovaný nárok voči dlžníkovi navrhovateľovi priznal a jednak to, že pohľadávka je nevyožiteľná v dôsledku pochybenia okresného súdu. Túto skutočnosť však navrhovateľ nepreukázal a ani nepreukáže vzhľadom k tomu, že niektorí dlžníci by boli insolventní, niektorí po smrti a pod. K uplatnenej nemajetkovej ujme poukázal odporca na to, že nie je možné prihliadať na tvrdené „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ členov riadiacich orgánov spoločnosti, pretože nároky uplatňuje právnická osoba a nie fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, pretože im priamo nevzniká žiadna škoda. Okrem toho náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20% z istiny a príslušenstva nie je podložená akýmikoľvek reálnymi skutočnosťami, či rozumnou úvahou. Nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to i s poukazom na podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie (k uvedenému

odporca pripojil k návrhu list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D /2010/1360), sudy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Odporca preto považuje konanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej činnosti, pričom aj súdna moc musí pozornejšie skúmať práve podania navrhovateľa, a to návrhy na vykonanie exekúcie, sudy musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a podobne, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S poukazom na charakteristiku príčinnej súvislosti medzi existenciou nesprávneho úradného postupu a vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy, odporca uviedol, že navrhovateľovi žiadna škoda postupom okresného súdu nevznikla. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., považuje odporca návrhy za neopodstatnené a žiada ich zamietnuť. Zároveň uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

Navrhovateľ pred vykonaním prvého pojednávania vo veci samej doručil súdu dňa 28.11.2013 návrh na zrušenie pojednávania spolu s návrhom na prerušenie konania. Návrh zdôvodnil tým, že podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne, ktorým bolo rozhodnuté, že sudcovia Okresného súdu Prievidza nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí a dôsledkom tejto sťažnosti bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednávaním vecí. O návrhu navrhovateľa na prerušenie konania súd rozhodol na pojednávaní dňa 5.12.2013, a to uznesením č.k. 8C/178/ 2012- 58 tak, že tento návrh v celom rozsahu zamietol. Súd preskúmal návrh navrhovateľa na prerušenie konania, pričom dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný, a to z dôvodov uvedených v citovanom rozhodnutí.

Navrhovateľ sa na pojednávanie napriek riadne a včas doručenému predvolaniu nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, a to napriek zaslanému oznámeniu zo strany súdu zo dňa 2.12.2013 prostredníctvom e mailu, že súd jeho žiadosť o zrušenie pojednávania neakceptuje a o návrhu na prerušenie konania rozhodne na pojednávaní. Nedostavil sa ani odporca, ktorý svoju neúčast' písomne ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania. Súd preto vo veci konal v neprítomnosti účastníkov konania a vykonal dokazovanie oboznámením pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15 Er/273 /2011, oboznámením písomných vyjadrení účastníkov konania ako aj oboznámením obsahu ostatného spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 15Er/273/2011, EX/906/2011 - oprávnený Pohotovosť, s.r.o., povinný Z. F. , súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 7.2.2011. Dňa 16.3.2011 uznesením č.k.15 Er/273/2011-11 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky. Proti citovanému rozhodnutiu sa nikto, teda ani oprávnený neodvolal . Exekučné konanie bolo uznesením zo dňa 28.4.2011 č.k. 15 Er/273/2011-12 zastavené, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.5.2011 .

Z úradnej činnosti súdu bolo zistené, že v predmetnom exekučnom konaní oprávnený nepodal sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní, o čom svedčí úradný záznam zo 3.12.2013.

Navrhovateľ si teda podaným návrhom uplatnil nárok na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu, ktorý spočíva v tom, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie voči povinnému v exekučnom konaní 15Er /273/2011 súd rozhodol po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1. Zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom od 31.12.2012 právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Keďže v danom prípade vo vyššie uvedenej preskúmvanej exekučnej veci nedošlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, súd sa vznesenou námietkou premlčania zo strany odporcu nezaoberal, keďže nebola vznesená pre preskúmvanú exekučnú vec, ktorá začala až v roku 2011.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je nedôvodný. Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody, sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jedného zo zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V prvom rade súd udáva, že navrhovateľ mal možnosť domáhať sa nápravy postupu exekučného súdu podaním žiadosti o urýchlené rozhodnutie vo veci priamo v exekučnom konaní, ďalej sa mohol domáhať svojho práva na súdnu ochranu, práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieskumov využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s § 127 ods. 1 Ústavy SR. Súd preto skúmal, či navrhovateľ podal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť predsedovi súdu na prieskumy v konaní v snahe doceliť urýchlené rozhodnutie vo veci. Súd zistil, že v exekučnom konaní 15Er/273/2011 takáto sťažnosť podaná nebola. Súd nemal preukázané, že by navrhovateľ uplatnil svoje právo podaním sťažnosti Ústavnému súdu SR pre porušenie základného práva na súdnu ochranu, práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prieťahov, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku a podobne. Pokiaľ sa navrhovateľ na Ústavný súd s takýmito sťažnosťami obrátil, boli tieto sťažnosti odmietnuté z dôvodu nedostatku zákonom predpísaných náležitostí podania sťažovateľa.

Navrhovateľ sa domáha náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu vo vyššie uvedenom exekučnom konaní. Svoj nárok odvodzuje od toho, že v tejto veci bolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až po zákonom stanovenej lehote. Vykonaným dokazovaním však bolo nepochybne preukázané, že tvrdenia navrhovateľa sa nezakladajú na pravde. V predmetnej exekučnej veci bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 7.2.2011 a tunajší súd o žiadosti rozhodol dňa 16.3.2011. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu a podľa § 42 ods. 2 Exekučného poriadku.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2010 do 31.5.2011 platila uvedená právna úprava s tým, že lehota na vydanie poverenia neplatila ak išlo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. S účinnosťou od 1.6.2011 do citovaného ustanovenia bola zavedená len úprava ohľadom exekučných titulov podľa zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v platnom znení. Novela Exekučného poriadku vykonaná zákonom č. 144/2010 Z.z. teda s účinnosťou od 1.6.2010 vypustila zákonnú 15-dňovú lehotu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pokiaľ ide o exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. V zmysle § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku platného do 31.5.2011 exekučným titulom sú i vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Podľa dôvodovej správy k tejto novele vyplýva, že účelom vypustenia zákonnej lehoty bola skutočnosť, že lehota bola výraznou prekážkou na to, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie pokiaľ išlo o notárske zápisnice a rozhodcovské rozsudky, zvlášť keď išlo o vymożenie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy. Uvedená novela neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia, preto vzhľadom na to, že išlo o novelu procesných ustanovení Exekučného poriadku, vzťahuje sa na všetky exekučné konania, v ktorých nebolo rozhodnuté o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie k tomuto dátumu. Následne novelou Exekučného poriadku č. 102/2011 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2011 bol §41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku doplnený aj o exekučný titul - rozhodcovský rozsudok. Uvedená novela procesného charakteru neobsahovala žiadne prechodné ustanovenia, preto sa vzťahuje na všetky konania, v ktorých súd k 1.6. 2011 nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V zmysle uvedenej jednoznačnej právnej úpravy po 1.6.2011 neexistovala v exekučnom konaní žiadna zákonná lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pokiaľ išlo o rozhodcovské rozsudky. Súd však zastáva názor, že i pred 1.6.2011 sa súdnou praxou rozhodcovské rozsudky považovali za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, zodpovedala tomu aj argumentácia odvolacích súdov a nakoniec i dôvodové správy k horeuvedeným zákonom, ktoré novelizovali Exekučný poriadok. Súd prisvedčuje správnosti argumentácie odporcu, že ak sa do zákonnej formulácie exekučného titulu vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, išlo len o explicitnejšie ujasnenie lítery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. V tomto smere je argumentácia navrhovateľa spočívajúca v tom, že rozhodcovské rozsudky do 1.6.2011 nebolo možné považovať za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, a teda sa na ne nevzťahovalo vyňatie lehoty na vydanie poverenia, účelová. Navrhovateľ ani v exekučných konaniach nikdy nespochyboval začlenením rozhodcovského rozsudku pod citované ustanovenie Exekučného poriadku. Podľa názoru súdu vychádzajúc z výslovného znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v ktoromkoľvek znení, prípadná 15-dňová lehota sa vzťahovala vždy len na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v

prípade ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom. Následne sa osobitne upravuje situácia, keď súd takýto rozpor zistí a je povinný nie udeliť poverenie ale rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Keby bol zámer zákonodarcu pod zákonnú 15-dňovú lehotu vsunúť obe procesné situácie, nebola by osobitne upravovaná situácia pri zistení rozporu napríklad exekučného titulu so zákonom. Uvedené má i logické opodstatnenie, pretože pri skúmaní exekučného titulu ide o zložitejší proces posudzovania zákonnosti priznaného plnenia, a to i v rozhodcovskom rozsudku. Pokiaľ teda navrhovateľ považuje za nesprávny úradný postup nečinnosť Okresného súdu Prievidza v exekučnom konaní, v ktorom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po zákonnej 15-dňovej lehote, je toto tvrdenie nepravdivé, pretože na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia zákon lehotu neupravuje. Takýto záver vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu SR II. ÚS 520/2012-39 z 10. júla 2013, kde ústavný súd k námietke, že okresný súd nerozhodol v zákonom ustanovenej lehote 15 dní, konštatoval, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) (t. j. ak je exekučným titulom notárska zápisnica) a d) (t. j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok). Zákon upravuje túto výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie.

Navyše, z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (uvedené platilo aj pred 1. júnom 2010).

K rozhodnutiu súdu v preskúmvanej exekučnej veci došlo približne po jednom mesiaci od doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok rozhodcovského súdu, podľa § 42 ods. 2 Exekučného poriadku. Vzhľadom na povahu veci, na veľké množstvo exekučných konaní vyvolaných navrhovateľom ako aj správanie navrhovateľa, ktorý predložil súdu nespôsobilý exekučný titul, súd vo veci konal plynule a rozhodol v primeranej lehote.

Pokiaľ ide o nárok navrhovateľa týkajúcej sa majetkovej škody, vo všeobecnosti súd udáva, že NS SR sa otázkou majetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní zaoberal napríklad vo veci 3Cdo 134/2003, rozsudok z 27.11.2003. Okrem iného NS SR konštatoval, že charakter majetkovej ujmy má aj zníženie hodnoty pohľadávky veriteľa, ktoré nastalo v časovej a vecnej súvislosti so zmarením možnosti uspokojenia jeho pohľadávky v konaní o výkon rozhodnutia (v danej veci predajom dlžníkovej nehnuteľnosti), ak k zmareniu predaja a poklesu hodnoty jeho pohľadávky došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu. V dôvodoch rozhodnutia NS SR uvádza, že reálna hodnota pohľadávky, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím, nezávisí len od samotnej sumy, ale od celého súboru okolností vplývajúcich na možnosť uspokojiť vymáhanú pohľadávku, v neposlednom rade od solventnosti dlžníka a možnosti uspokojenia pohľadávky z jeho majetku. Inú hodnotu má súdom priznané plnenie, ktoré veriteľ môže vymôcť bez problémov od bonitného dlžníka a inú hodnotu, ak dlžník má nepatrný alebo žiadny majetok. V zmysle týchto tvrdení aj podľa názoru súdu v predmetných veciach vznik majetkovej ujmy prichádza do úvahy len vtedy, ak by oprávnený o zodpovedajúcu peňažnú čiastku prišiel v dôsledku nedodržania predpísaného úradného postupu. Výšku majetkovej ujmy nemožno v žiadnom prípade stotožňovať s výškou pohľadávky, pre ktorú bol výkon rozhodnutia nariadený. Majetkovú ujmu spravidla nezakladá samotný nesprávny úradný postup, lebo škoda a zodpovednosť štátu za ňu je daná až vtedy, ak sa právo veriteľa proti dlžníkovi stalo nevykonateľným v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom a je pritom vylúčené, že by ho bolo možné uspokojiť inak.

V predmetnom exekučnom konaní k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia došlo výlučne z dôvodov na strane oprávneného. Skutočnosť, že oprávnený si dal „prisúdiť“ plnenie zo zmluvy o úvere rozhodcovskému súdu a teda pre neplatnú rozhodcovskú doložku predložil súdu nespôsobilý exekučný titul, túto skutočnosť nemôže teraz navrhovateľ využiť vo svoj prospech a tvrdiť, že keby

súd zamietol jeho žiadosť o udelenie poverenia ihneď v 15-dňovej lehote, mohol uskutočniť kroky a nahradiť exekučný titul. Bol to práve dôsledný postup exekučného súdu, ktorý vo veľkom množstve exekučných konaní zamedzil vymoženiu pohľadávky oprávneného na základe takéhoto exekučného titulu, pričom k vymoženiu takejto pohľadávky nikdy nemohlo dôjsť. Právo veriteľa sa preto nestalo nevymožiteľným v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu, ale v príčinnej súvislosti s tým, že oprávnený v rozpore s viacerými zákonnými ustanoveniami navrhoval vykonať exekúciu na podklade nespôsobilých exekučných titulov, a to napriek tomu, že by mal právo poznať, keďže vo všetkých konaniach bol právne zastúpený advokátskou kanceláriou.

Navrhovateľ tiež namietal, že Okresný súd Prievidza nesprávne úradne postupoval, keďže rozhodol o žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie tak, že nevydal poverenie, ale žiadosť o udelenie poverenia zamietol. Tvrdil, že exekučný súd zasahujúc do skutkových a právnych tvrdení obsiahnutých v rozhodcovskom rozsudku sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, pričom nebol ani legitímne schopný k vykonávaniu takýchto úkonov. Súd vytvoril stav reálnej nevymožiteľnosti istiny a príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Na jednej strane existuje relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý už nie je možné zrušiť a je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu na zaplatenie istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci rozhodnutej.

Podľa § 45 ods. 1,2 zákona o rozhodcovskom konaní (zákon č. 244/2002 Z.z.) súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví okrem iného i z dôvodu ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/.

V zmysle citovaných ustanovení zákona bolo preto povinnosťou exekučného súdu z úradnej moci bez povinnosti vykonávať dokazovanie s účastníkmi konania preskúmať exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, pričom v exekučnom konaní už nemôže ísť o dokazovanie vo veci samej, ale len preskúmanie prisúdeného plnenia. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti výklad pojmu nesprávneho úradného postupu, ktorý uviedol NS SR vo svojom rozsudku 4Cdo 24/2004, uverejnený pod publikačným č. Rc 23/2011, podľa ktorého pojem nesprávny úradný postup nemá legálnu definíciu, v súlade s rozhodovacou praxou súdov ho možno vymedziť ako porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu alebo s ňou nesúvisí, nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Z uvedeného teda vyplýva, že postup súdu zahrňujúci právne posúdenie veci, skutočnosť, že súd je oprávnený v exekučnom konaní preskúmať exekučný titul, na tento účel zistiť skutkový stav, vybrať, aplikovať zvolený právny predpis na skutkový stav, ktorý následne nájde výraz vo vydanom rozhodnutí, nemožno považovať za nesprávny úradný postup na účely zákona č. 514/2003 Z.z. a zodpovednosť štátu za takýto nesprávny úradný postup je vylúčená. Už vôbec neprichádza do úvahy zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pretože ani jedno rozhodnutie z tohto druhu nebolo zrušené pre nezákonnosť. Navrhovateľ sa však svojho práva na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia ani nedovoľáva. Oprávnenie a zároveň povinnosť exekučného súdu skúmať exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu pred udelením poverenia vyplýva nielen z horecitovaných zákonných ustanovení, ale i z takmer jednotnej a dlhodobej súdnej praxe, podporovanej i rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie, a to najmä vo veci Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira (C-40/08), ktorý rozhodol pri riešení prejudiciálnej otázky v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami o otázke právomoci vnútroštátneho súdu v tom zmysle, že súd môže ex officio preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. NS SR

pripustil možnosť exekučného súdu skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a následne exekúciu zastaviť ďalej aj v uznesení sp. zn. 5Cdo 291/2010 z 29.3. 2011. I z rozhodovacej činnosti ÚS SR - uznesenie IV.ÚS 60/2011 zo dňa 3.3. 2011, v ktorom Ústavný súd SR odmietol sťažnosť práve navrhovateľa v súvislosti postupom OS Prievidza vo veci 16Er/2085/2009, v ktorom bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, keď uviedol, že pokiaľ je podmienka existencie vnútroštátneho práva prikazujúceho za určitých okolností prieskum materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku v rámci rozhodovania o návrhu na výkon rozhodcovského rozsudku splnená (§ 45 zákona o rozhodcovskom konaní), potom postup všeobecného súdu, ktorý z toho vyvodí dôsledky vyplývajúce zo slovenského právneho poriadku, je legitímny.

V zmysle uvedeného potom tvrdenia navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe súdu v uvedenej exekučnej veci nie sú opodstatnené a navrhovateľovi nemohla za žiadnych okolností vzniknúť tvrdená materiálna škoda, resp. nemateriálna ujma.

Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol podaný dôvodne, a preto ho v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporca mal v konaní plný úspech, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania a tento nárok si v konaní aj uplatnil. Súd mu však náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že v konaní mu žiadne trovy nevznikli, keďže ich vznik žiadnym spôsobom nepreukázal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne prostredníctvom tunajšieho súdu vo dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno odôvodniť len z dôvodov podľa § 205 ods.2 O.s.p.